

Labklājības ministrija

Vardarbības pret sievieti un vardarbības ģimenē novēršanas un apkarošanas plāna 2024.-2029. gadam īstenošana 2025. gadā.

Dzimumu līdztiesības komitejas sēde

17. jūnijs, 2026

Labklājības ministrija

4 Rīcības virzieni

10 Pasākumi

49 Darbības rezultāti

83 Rezultatīvie rādītāji

9 ministrijas un to padotības
iestādes + pašvaldības un NVO

150 cilvēki reģonos iesaistīti
validēšanā

PLĀNS

SKAITĻOS

1. RĪCĪBAS VIRZIENS - PREVENTĪVIE PASĀKUMI

Sabiedrības
izpratnes
veicināšana

Speciālistu un
darbinieku
izglītošana

Izglītības vides
stiprināšana

Izglītojoši
pasākumi
bērniem,
jauniešiem,
vecākiem

preservation from injury
pre-ven-tion /pri'venʃ
preventing; effectual

2. RĪCĪBAS VIRZIENS - CIETUŠĀ ATBALSTS

Atbalsta un
pakalpojuma
nodrošināšana

Esošā pakalpojuma
efektivitātes
izvērtējumi

Tiesiskās
aizsardzības
veicināšana

3. RĪCĪBAS VIRZIENS - ATBILDĪBAS STIPRINĀŠANA

Atbalsta un
pakalpojuma
nodrošināšana

Jaunu
pakalpojumu
izveide

Tiesiskā
regulējuma
pilnveide

4. RĪCĪBAS VIRZIENS - VIENOTA POLITIKA

**Vienots mehānisms
nacionālā,
reģionālā un
pašvaldību līmenī**

**Algoritmu un
vadlīniju
izstrāde**

**Datu ieguves,
uzkrāšanas un
anālizē pilnveide**

Labklājības ministrija

Aktuālā situācija

- pilnveidots tiesiskais regulējums
- ieviests jauns uzraudzības instruments
- institūcijas īsteno informatīvus un uz sabiedrības izpratniverstus pasākumus par vardarbību ģimenē, vardarbības risku atpazīšanu
- organizēti izglītojoši pasākumi bērniem, jauniešiem un viņu likumiskajiem pārstāvjiem par vardarbības atpazīšanu
- īstenotas apmācības speciālistiem (pedagogiem, jaunatnes darbiniekiem, sociālajiem un bāriņtiesu darbiniekiem, kultūras jomā strādājošiem, tiesnešiem, prokuroriem, policijas darbiniekiem u.c.) vardarbības mazināšanai.

Labklājības ministrijas īstenotie pasākumi I

- Ar nozares speciālistu iesaisti Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisijā apstiprināts vienots termina “**ievilināšana**” lietojums
- Organizētas darbnīcas jauniešiem, informatīvi resursi un semināri speciālistiem un sabiedrībai par ievilināšanu
- Kompetences pilnveides pasākumi speciālistiem un izglītojoši pasākumi sabiedrībai par nevardarbīgu audzināšanu
- Metodiskie semināri Rīgā un reģionos, ikgadējā konference par nevardarbīgu bērnu audzināšanu un starpinstitucionālo sadarbību

Citu ministriju īstenotie pasākumi I

- **TM TA** rīkoja 8 pasākumu ciklu "Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība un valsts kompensācija cietušajiem".
- **IeM VP** - Izmeklētāju mācību centrs organizēja izglītības pasākumu tiesībaizsardzības iestāžu nodarbinātajiem "Cietsirdības un vardarbības pret bērnu un tuvinieku izmeklēšanas kvalifikācija un problemātika"; Izstrādāts mācību modulis e-studija "Drošības līdzekļa izpildes elektroniskā uzraudzība"; Īstenota neformālās izglītības programma "Policijas darbinieka rīcība gadījumos, kas saistīti ar vardarbību ģimenē".
- **KM** - KM augstskolās un vidusskolās notikuši 35 preventīvie pasākumi (semināri, lekcijas, diskusijas) par vardarbības atpazīšanas, mazināšanas un novēršanas jautājumiem, mobingu, kā arī dažādiem bērnu, pusaudžu un jauniešu veselības jautājumiem. Pilnveidotas mediju nozarē strādājošo darbinieku zināšanas par vardarbības pret sievieti un vardarbības ģimenē fenomenu un situācijas atspoguļošanu plašsaziņas līdzekļos.
- **IZM** - sagatavoja grozījumus Izglītības likumā, paredzot vardarbības mazināšanu un labbūtības veicināšanu izglītības vidē, nosakot, ka izglītības iestādei ir jāīsteno sistēmiski vardarbības novēršanas un labbūtības veicināšanas pasākumi (tajā skaitā, jāīsteno kāda no labbūtības veicināšanas un vardarbības novēršanas programmām izglītības iestādēs), kā arī noteikts pienākums gan pedagogam, gan izglītojamam piedalīties izglītības iestādes īstenotajos pasākumos.

Labklājības ministrijas īstenotie pasākumi II

- Pilotprojekts sociālās rehabilitācijas (institūcijā) pakalpojuma pilnveidei, kura mērķis ir noskaidrot vai ilgāks rehabilitācijas periods un skaidrāk noteikti kursa posmi uzlabo pakalpojuma kvalitāti un efektivitāti, bērna adaptēšanos, pielāgošanos atbalsta saņemšanai un sekmē mērķtiecīgu turpmāko atbalstu bērna vidē. Uzsākts 2026. gada sākumā.
- Uzsākta MK noteikumu Nr. 1613 'Kārtība, kādā nepieciešamo palīdzību sniedz bērnam, kurš cietis no prettiesiskām darbībām pārskatīšana - pētījumā gūtās atziņas, jaunas individuālākas vajadzības kā arī pilotprojekta rezultāti, 'Foršā māja' (FOrMA) pakalpojuma ietvars, Bērna māja ieguldījums speciālistu attīstībā.
- Uzsākts pētījums "Atkārtota sociālā rehabilitācija bērniem, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām: cēloņi, sekas un sistēmiskie izaicinājumi", ar mērķi iegūt kvalitatīvus datus par atbalsta sistēmu un atbalsta instrumentu pieejamību no vardarbības cietušiem bērniem, kuri saņem valsts finansētu sociālo rehabilitāciju. Pētījuma ietvaros tiek analizētas konkrētu bērnu lietas, kuri ir saņēmuši atkārtotu sociālo rehabilitāciju krīzes centros.
- Izzinošās vizītes uz krīzes centriem pilngadīgām personām: noslogojums, pakalpojuma pieejamība, sadarbība ar pašvaldību soc. dienestiem, policiju u.c.

Citu ministriju īstenotie pasākumi II

- **leM VP** - 2025. gada 3. jūnijā pieņemti MK noteikumi par elektronisko uzraudzību Nr. 333 “Kārtība, kādā Valsts policija veic drošības līdzekļa izpildes elektronisko uzraudzību, datu apstrādi un glabāšanu”. Kopš 2025. gada 1. jūlija ir iespēja piemērot drošības līdzekli ar elektronisku izpildi – elektronisko uzraudzību.
- **VM** - Sagatavots informatīvais ziņojums “Seksuālā vardarbībā cietušo personu atbalsta centra izveide” par atbalsta centra ieviešanu (vieta, pakalpojuma saturs), t.sk. par nepieciešamo finanšu resursu piesaisti centra izveidei un darbībai (atbalstīts MK 2026. gada 26. Maija sēdē).
- **TM Tieslietu akadēmija**- Nodrošinātas mācības tiesnešiem, prokuroriem (t.sk. starpdisciplināras mācības) un veicināta izpratne par vardarbību veikušu personu domāšanu, uzvedības īpatnībām, sociālās uzvedības korekciju un cietušo aizsardzību, profesionālu un ētisku sadarbību starp tiesībsargājošām iestādēm, nepieļaujot ex-parte sarunas", nodrošina iespēju apgūt Eiropas Padomes HELP e-kursu “Vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršana”.

Labklājības ministrijas īstenotie pasākumi II/ III

JAUNAS METODES:

- **Traumu fokusēta kognitīvi biheiviorāla terapija vardarbībā cietušām nepilngadīgām personām.** Viena no efektīvākajām metodēm darbam ar bērniem, kas piedzīvojuši traumatiskus notikumus. Izmēģinājuma projektā atbalstu saņems 100 bērni. (PRC)
- **MDGT (multidimensionālā ģimenes terapija) vardarbību veikušām nepilngadīgām personām un viņu ģimenēm.** Pierādījumos balstīta metode darbam ar pusaudžiem, kuriem ir uzvedības grūtības un atkarību riski. Izmēģinājuma projektā atbalstu saņems 160 ģimenes. (SOS bērnu ciematu asociācija)

Labklājības ministrijas īstenotie pasākumi III

- Uzsākta vardarbības prevences tālruņa darbība “Nedari pāri, izvēlies piezvanīt!” (22045225). Bez maksas, anonīms pakalpojums, kas paredzēts pilngadīgām personām, kuras ir veikušas vai uzskata, ka varētu veikt vardarbību. 11 mēnešu laikā sniegtas 200 konsultācijas.

Citu ministriju īstenotie pasākumi

III

- **TM leVP** – īstenotas apmācības ieslodzījuma vietu Resocializācijas daļas personālam darbam ar vardarbības riska novērtēšanas instrumentu (VRS, VRS-SO) un apmācīts personāls darbam ar uzvedības korekcijas programmu "Vardarbības mazināšanas programma".
- **TM VPD** – īstnieotas vardarbības mazināšanas programmās ("Cienīpilnu attiecību veidošana"; "Emociju menedžments"; "Pārmaiņu ceļš 1") iesaistīts 121 probācijas klients.
- **TM** - saīsināts laiks, kurā vardarbības veicējam jāapgūst sociālās rehabilitācijas kurss vardarbības uzvedības mazināšanai no 1 gada uz 6 mēnešiem.

Labklājības ministrijas īstenotie pasākumi IV

- Veikts pētījums par bērnu nevardarbīgas audzināšanas praksi ģimenēs, tai skaitā salīdzinājums ar 2020. gada datiem.
- Veikts Ex-ante pētījums par vardarbības novēršanas sistēmu.
- Uzsākts darbs par starpinstitucionālās sadarbības mehānismu pilnveides - MKN 545, MARAC pilotprojekts. Mērķis ieviest multidisciplināru pieeju kā pamata sadarbības formu.

Citu ministriju Īstenotie pasākumi VI

- **TM VPD** - 2025. gadā VPD, IeVP un VP organizēja 1978 (2024. gadā – 1487) starpinstitūciju sadarbības sanāksmes, no kurām 495 (2024. gadā – 411) starpinstitūciju sadarbības sanāksmes sasauktas par notiesātājiem, kuri izdarījuši noziedzīgus nodarījumus pret tikumību un dzimumneaizskaramību, 1492 (2024. gadā – 1076) starpinstitūciju sadarbības sanāksmes sasauktas lietās, kurās personas ir notiesātas par citiem noziedzīgiem nodarījumiem, tai skaitā par smagu vai sevišķi smagu noziegumu, kas saistīts ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu un nepilngadīgo lietās.
- **VM** - turpina ieviest pasākumus ārstniecības personu kapacitātes stiprināšanai vardarbības atpazīšanai.
- **TM TA** - Tiesu informatīvās sistēmas (TIS) pilnveides gaitā nodrošināta tiesnešu piekļuve TIS citu lietu datiem, lai pārliecinātos par iespējamu vardarbīgās personas iesaisti citās lietās.

Labklājības ministrija

Paldies! Jautājumi!

Skolas iela 28, Rīga, LV-1331

lm@lm.gov.lv

+371 80205100

